

Vil sikre varslere full anonymitet

ARBEIDSLIV

Varslere som ikke vil stå frem med kritikk av arbeidsgiver, loves anonymitet med en ny kommunikasjonsløsning. Tidligere varslere i Norsk Tipping, Peer Jacob Svenkerud tror anonymitet vil lette varslersrollen.

ÅSHILD LANGVED
OSLO

Målet er å redusere risikoen for å varsle, og å få ut mer informasjon fra varsleren, sier daglig leder Arne Peder Blix i Libra Communication Technologies.

Selskapet er eid av Norsk Tillitsmann som overvåker obligasjonsmarkedet på vegne av anonyme investorer. Norsk Tillitsmann er eid av norske banker, livforsikringselskaper og verdipapirforetak. For fire år siden satte selskapet i gang utviklingen av en tjeneste som kan sikre varslere. Denne softwaren er nå klar, etter å ha blitt testet av flere hackere.

Blix tror anonym varsling vil føre til at «flere skjeletter faller ut av skapene» til norske selskaper.

Når terskelen for å stå frem senkes, er det sannsynlig at flere vil varsle. Men målet er at varsleren og selskapet i fellesskap finner en konstruktiv løsning istedenfor at saken utvikler seg til en skandale, sier han.

Selskapet har utviklet en ny kommunikasjonsløsning som skal sikre at varslere forblir anonym. Det vil si at det ikke skal være mulig å spore avsender av epost eller at et varsel har blitt sendt. Varslere er personer som melder fra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Som oftest henvender varsleren seg til styret i bedriften.

«Følt på kroppen»

De siste årene har det vært flere varslersaker i Norge, blant annet i Norsk Tipping. Høsten 2007 valgte daværende kommunikasjonsdirektør Peer Jacob Svenkerud i Norsk Tipping å varsle styret om det han mente var ukultur i ledelsen.

Han tror visshet om anonymitet kan føre til en mindre personlig belastning for dem som velger å varsle.

Anonymitet vil lette varslersrollen, men ikke nødvendigvis styrke varslersordningen. På mange måter er det en fallitter-

NY TEKNOLOGI. Selskapet Libra Communication Technologies mener det har utviklet en ny kommunikasjonsløsning som sikrer varslere anonymitet. Daglig leder Arne Peder Blix (til venstre) og kollega Steinar Svalesen. Foto: Elin Høyland

klæring for varslerinstituttet at man må ty til anonymitet for å unngå negative konsekvenser for egen karriere, sier Svenkerud, som i dag er dekan ved Høyskolen i Hedmark.

– Det kan godt hende jeg ville ha valgt å være anonym hvis jeg hadde hatt muligheten. Jeg har jo følt på kroppen hvordan det er å stå frem. Man blir sett på som en sladrehanke som selv skal ha bank, sier han.

Hackerkonkurranse

Selskapet Libra Communication Technologies lover «kompromissløs anonymitet» ved varsling i en verden der i teorien alt kan hackes.

– Hvordan kan dere garantere at dette programmet ikke hackes og varsleren identifiseres?

– Vi har invitert norske og utenlandske hackere til en såkalt «hackathon» – en hackerkonkurranse, men ingen greide å knekke koden. Denne teknologien er unik, og kan være et tillegg til andre varslertjenester, sier Blix og kollega Steinar Svalesen.

– Men hvor lenge vil dere kunne være sikre på at teknologien holder stand?

– Dagens tekniske løsninger kan ikke garantere anonymitet. Vi er nødt til å jobbe kontinuerlig med å forbedre tjenesten

POSITIV. Peer Jacob Svenkerud, tidligere varslere i Norsk Tipping tror det blir lettere å varsle når man kan gjøre det anonymt.

fordi den tekniske utviklingen skjer stadig raskere, svarer Svalesen.

– Hvorfor er dette en bedre løsning enn de anonyme e-postene man kan sende i dag?

– Vi mener at dagens såkalte «anonyme» telefoner og eposter ikke er sikre nok. Vår løsning sikrer et kompromissløst kildevern, svarer Svalesen.

De to finansmennene mener

LIBRA COMMUNICATION TECHNOLOGIES

■ Selskapet er eid av Norsk Tillitsmann som ivaretar rettighetene til anonyme investorer i obligasjonslån.
■ Norsk Tillitsmann asa eies i hovedsak av norske banker, livforsikringselskaper og verdipapirforetak.

prosjektet er i skjæringspunktet mellom børs og katedral.

– Det dreier seg både om masse penger og demokrati. Dette er et viktig verdiprosjekt fordi det handler om å beskytte varslerne, og retten til å kommunisere privat i en digital verden, sier Blix.

Ingen av de to ønsker å gå ut med prislappen for tjenesten.

– La oss si det sann at den er

DETTE ER SAKEN

■ Varslere er personer som melder ifra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

■ Selskapet Libra Communication Technologies har utviklet en ny patentert kommunikasjonsløsning, som tilbyr varslere full anonymitet. Til vanlig jobber det med usporbar digital kommunikasjon.

■ De siste årene har det vært flere varslersaker i Norge, blant annet ved Rikshospitalet, Siemens, Norsk Tipping, Norfund og Forsvaret.

betydelig lavere enn bot fra myndigheter og offentlig skitten-tøyvask, sier Blix.

ashild.langved@dn.no

Trækker noen på tærne

OSLO: Anonym varsling kan hjelpe personer som vurderer om de skal varsle, mener demokratiforsker Anine Kierulf ved det juridiske fakultetet på Universitetet i Oslo.

– Det kan være til hjelp for potensielle varslere hvis man klarer å sikre varsleren anonymitet. Varslere frykter ofte for hva som kan skje med dem, og frykten har i mange tilfeller vist seg å være berettiget, sier

Kierulf og legger til:

– Det en gjør som varslere er at en sier at noe er galt et sted hvor det ikke bør være galt. En trækker noen på tærne uansett hvor berettiget den er. Da er sannsynligheten stor for sanksjoner.

Et paradoks med behovet for anonym varsling er at det åpne samfunn skal være avhengig av lukkede kanaler, ifølge stipendiaten.

– Paradokset er likevel ikke nytt. Behovet for lukkethet for å få åpenhet har pågått siden 1700-1800-tallet. Anonymitetsretten i det offentlige rom har vært bærende for utviklingen av ytringsfriheten. Mediene skal eksempelvis fungere som en vaktbikkje og bjeffe når er galt, men for å få vite hva de skal bjeffe mot er de avhengig av å tilby kildevern, sier hun.